

Wachten op een man

Tekst Rob Vereijken

Beeld Henk Spijkers

De nachten worden steeds langer. Een enkele vrouw waagt zich bij de verlichte ramen en probeert de aandacht van mannen te trekken.

In dit jaargetijde gaan de volwassen kleine wintervlinders op liefdespad. Het zijn nachtvlinders die bij loofbomen leven, en dus komen ze ook voor bij steden en dorpen. De mannelijke dieren richten zich helemaal op voortplanting. Uit de pop gekropen eten ze niets meer. Vooral tijdens het begin van de avond en de nacht vliegen ze rond, en hopen ze een geurtje van een vrouwelijke vlinder op te vangen. Ze moeten daarbij zelf naar het vrouwtje toe, want zij kan niet vliegen.

De vrouwtjes van de wintervlinder hebben slechts vleugelstompjes en gaan kruipend door het leven. Zij zoeken een goed plekje op en verspreiden de geurstoffen. De spriet van een mannetje heeft maar een paar moleculen van die sekslokstof nodig om te bepalen in welke richting hij moet vliegen om die onweerstaanbare geurverstuiver te ontmoeten.

Na de paring kruipen de vrouwtjes naar de boomtoppen, en zetten daar hun eitjes af op takken of in een schorsspleet. Alle vlinders gaan daarna dood. In april kruipen de groenachtige rupsen uit het ei en knabbelen ze aan jonge blaadjes en stengels. Door de grote eetlust van het rupsenleger waren dit voorjaar vooral eiken leeggevreten. Als de dieren twee centimeter lang zijn, laten ze zich aan een draad op de grond zakken. Daar verpoppen ze zich, en blijven liggen totdat er in november of december vlinders uitkruipen.

Nu is het dus wintervlindertijd. Het kan 's avonds een grote fladderboel zijn, als alle mannetjes ineens op vrijersvoeten gaan. Buitenlampen, halletjes en portieken in de buurt van grotere bomen

Na de paring moet het vleugelloze vrouwtje nog naar een boomtop kruipen.

leiden de vliegende mannen af. De bruingrijze vlinders nemen dan plaats op ruiten. Menig flatbewoner valt de kleine wintervlinder niet op terwijl er nu vaak enkele tegen de ramen van de galerij zitten.

De echte speurders kunnen hier en daar ook zo'n vleugelloos vrouwtje vinden. Als zij bevrucht is, zou ze een reuzenwandeling moeten maken van de flat, over de straat en dan nog een klimpartij tot aan het eind van een van de takken. Het lijkt een onneembare route met al die hindernissen. Gelukkig spelen de mannetjes regelmatig voor vliegende taxi. Na de paring met het vrouwtje blijven de achterlijven nog even aan elkaar

vastzitten. Onrustige mannen, die meteen na de daad weer willen vertrekken, vliegen weg terwijl het vrouwtje er nog gewoon aanbungelt. Op die manier kan ze toch snel de boom in.

Als u in de kou een vrouwelijke wintervlinder bij uw huis aantreft, laat haar dan dus lekker zitten. Het lijkt een vreemdeling zeker, die verdwaald is zeker. Maar haal haar niet naar binnen, want dan komt ze nooit aan de man.

Rob Vereijken is lid van de KNNV-afdeling Tilburg.